

07.10.2026

Naleraq

UKA2026/292

Kuno Fencker

Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussinissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasarneq innuttaasunik sullissinermut atatillugu pisortatigoortumik suliaqarnissamut (borgerligt ombud) maleruagassatigut ilaatinneqalerniassammat. Inatsisissatut siunnersuut kingusinnerpaamik UPA 2027-mi saqqummiunneqassaaq.
(Inatsisartunut ilaasorta, Nivi Rosing, Inuit Ataqtigiit)

Siullermeerneqarnera

Naleraq sinnerlugu siunnersuuteqartoq qujaffigerusupparput.

Isumaqarpugut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat inuiaqatigiinnut pingaarutilimmik suliaqarnertik pissutigalugu aningaasatigut annaasaqassanngitsut.

Kisianni aaqqiissutissatut siunnersuutigineqartoq Naleqqamiit isumaqatiginngilarput.

Ajornartorsiut tassaavoq ilaasortat ilaat ataatsimiigiarlutik angalasariaqartarmata, taamaalillutillu ulluni arlalinni nalinginnaasumik suliffimminnit peqanngitsoortarlutik aningaasarsiassaraluaminnillu annaasaqarlutik.

Angalanerat, najugaqarnerat ullormusiaallu akilerneqarsinnaapput. Kisianni suliffimmit isertitassaraluat annaaneqarsimappata, aningaasatigut annaasaqarneq sulituuqpoq.

Taamaattumik Naleraq isumaqarpoq ajornartorsiut taanna toqqaannartumik aaqqinneqartariaqartoq.

Sulinermit aningaasarsiassaraluanik annaasaqarneq pineqartillugu, taanna matussuserneqartariaqarpoq.

Qinikkatut, pisortanillu toqqakkatut suliaqarneq immikkut inatsisitigut inissisimavoq. Aamma Naalakkersuisut namminneq nassuerutigaaq ilaasortaanermut pinngitsaaliissummik pilersitsisoqassanngitsoq – suliarmit uani pineqartoq pinngitsaaliissutaanngilaq, namminerlu piumassuseq atorlugu ilaasortaaffiulluni.

Taava sooq aalajangersagaq taanna annertusassavarput, ajornartorsiut allarluinnaappat?

Naleraq isumaqarpoq aaqqiissutissaq tamanut naligiinnerusoq tassaasoq aningaasarsiassaraluanik annaasanik uppersarneqartunik matussusiisarneq.

Taamaallilluni Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartoq, namminersortumi atorfeqartoq, namminersortoq, aalisartoq imaluunniit piniartoq tunngaviatigut naligiinnerusumik pineqarsinnaapput.

Siunnersuisoqatigiit allaffeqarfimmik peqareerput

Aamma eqqaamasariaqarparput Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat allaffissornikkut sulisutut atorneqartussaannngitsut.

Siunnersuisoqatigiit sammiviliissapput, isummersussapput, siunnersuissapput aalajangiillutillu.

Allaffissorneq allattoqarfiup suliassarivaa.

Naleqqamiit isumaqarpugut pingaaruteqartoq, pissutigalugu ukiuni kingullerni siunnersuisoqatigiinnik, oqaaseqartartunik assigiinngitsunillu ingerlatsivinnik arlalinnik pilersitsisimagatta. Taakkualu kiisa ukiumut 20 mill. Pallillugit inuiaqatigiinnut akeqalersimallutik.

Meeqqat pillugit oqaaseqartartoqarpugut, inuit innarluutillit pillugit oqaaseqartartoqarpugut, utoqqaat pillugit oqaaseqartartoqarpugut, Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiinnik peqarpugut aammalu Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqarpugut.

Naleqqamiit isumaqarpugut suliat taakku pingaaruteqartut. Tassami Naalakkersuinikkut suliassat artorsimangaanni, allatut ajornaraluartumik taakku pilersinneqartariaqarsimapput. Inatsisartut angalanissamut, qinersisartunik naapitsinissamut periarfissaat ajornakusuungaarmata, oqaaseqartartut, siunnersuisoqatigiit pilersinneqartariaqarsimapput.

Naleraq taakkuninnga atorunnaarsitsinissamik siunnersuuteqanngilaq.

Kisianni Kalaallit Nunaat innuttaasukitsuullunilu aningaasaqarnikkut sulisussatigullu killeqarpoq.

Taamaattumik aperisariaqarpugut:

Sooruna tamarmik immikkut allaffeqartariaqartut?
Sooruna tamarmik immikkut IT-mik, naatsorsuutininik, kukkunersiuinermik, allatsimik aammalu allaffissornermik aqqissuussisariaqartut?

Naleqqamiit isumaqarpugut sullissinerit taamaattut pitsaanerusumik ataatsimoortinneqarsinnaasut.

Oqaaseqartartut siunnersuisoqatigiillu tamarmik immikkut inatsisitigut suliassatik, nammineersinnaassusertik aammalu aalajangiisinnaassusertik attatiinnassavaat.

Kisianni ataatsimoorussinnaavaat assersuutigalugu:

Allaffiit, IT, allatsit, aningaasaqarnermik ingerlatsineq, naatsorsuutit, kukkunersuineq kiisalu ataatsimoorussanik allaffissornikkut sullissinerit.

Nammineersinnaaneq imaanngilaq allaffissorneq tamarmi immikkut ingerlanneqassasoq.

Aningaasat allaffissornermut atorineqartut ikilisarsinnaagutsigit, aningaasat amerlanerusut innuttaasut pisinnaatitaaffiit, siunnersuinermit aammalu suliassanut pingaarnernut atorineqarsinnaapput.

Nunatta karsiata aningaasaatai, innuttaasut akileraarutikkut akilersungaata pitsaanerpaamik atorineqartariaqarput.

Taamaattumik Naleraq allannguutissamik siunnersuuteqarpoq

Naleqqamiit siunnersuut aammalu Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutigineqartoq taamatut isikkoqartillugit itigartippai.

Taarsiullugulu allannguutissatut siunnersuut manna saqqummiupparput:

Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA 2027-mi Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaannik allannguutissamik saqqummiussinissamut peqquneqarput, taamaalilluni Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat Siunnersuisoqatigiit pisortatigoortumik ataatsimiinnerinut, suliassanut siumut akuerineqarsimasunut kiisalu pisariaqavissumik angalanermi ullunut atatillugu sulinermit aningaasarsiassaraluaminnik annaasaat uppersarnerqartut matussuserneqarsinnaalersillugit.

Aaqqissuussineq akissarsialinnut namminersorlutillu inuussutissarsiuteqartunut atuutissaaq. Piffissami pineqartumi aningaasarsiassanik annaasanut allatigut matussusiisoqareerpat, annaasaqarneq taanna pillugu marloriaammik matussusiisoqarsinnaassanngilaq.

Taamatut aaqqiissuteqarnikkut ajornartorsiut pineqartoq toqqaannartumik aaqqinneqarsinnaavoq.

Naleraq isumaqarpoq taanna naligiinnerusumik, paasiumarnerusumik aammalu Kalaallit Nunaannut naleqqunnerusumik aaqqiinnerusoq.

Qujanaq.